

Financijsko stanje drvne industrije SR Hrvatske

S a ž e t a k

Reguliranje robno-novčanih odnosa, uvođenjem obveze osiguranja plaćanja propisanim instrumentima, imat će značajne posljedice, osobito na poslovanje drvne industrije SR Hrvatske.

U razdoblju neposredno pred početak primjene instrumenata osiguranja plaćanja, većina organizacija grane je nelikvidna i ne može uskladiti priliv i odliv novca za održanje postojeće razine poslovne aktivnosti. Izbjegavanje nepoželjnih ekonomskih posljedica i izlaz iz sadašnjeg položaja može se postići stimuliranjem izvoza i finalne potrošnje mjerama ekonomske politike, ali istovremeno i višim stupnjem poslovne organiziranosti reproduktivnog kompleksa.

KLJUČNE RIJEČI: obveza osiguranja plaćanja — financijsko stanje drvne industrije — nelikvidnost.

FINANZIELLE LAGE DER HOLZINDUSTRIE IN SR KROATIEN Z u s a m m e n f a s s u n g

Das Regulieren der Waren-Geld Beziehungen durch die Einführung der Zahlungsverpflichtung wird bedeutende Folgen besonders in der Geschäftsführung der Holzindustrie in SR Kroatien haben.

Im Zeitabschnitt unmittelbar vor dem Beginn der Anwendung der Zahlungsinstrumente sind die meisten Organisationen der Branche unliquide und können weder Zufluss noch Abfluss des Geldes zur Instandhaltung des bestehenden Geschäftsführungsniveaus in Einklang bringen.

Um unerwünschte wirtschaftliche Folgen zu vermeiden und einen Ausweg aus jetziger Lage zu finden, soll man die Ausfuhr wie auch den Finalverbrauch durch die Massnahmen der wirtschaftlichen Politik stimulieren und gleichzeitig die Geschäftsorganisation des Reproduktionkomplexes vergrößern.

UVOD

Posljednje razdoblje ispunjeno je sve učestalijim i nervoznijim raspravama i razmišljanjima privrednika o posljedicama što će uzrokovati primjena novih ekonomskih propisa. Aktualnost teme obuhvaća i širi krug od stručnog, jer nove mjere iz oblasti stabilizacije izravno ili neizravno utječu i utjecat će na postojeću privrednu aktivnost u zemlji, a time i na dohodak organizacija udruženog rada bez obzira na kakvoću njihova poslovanju. Zbog izravnog utjecaja na robno-novčane odnose, te mjere odrazit će se u krajnosti, ne samo na ostvarenje razvojnih ciljeva organizacija udruženog rada, nego i na osobnu potrošnju radnih ljudi. Stoga je i opravdan njihov interes i traženje odgovora na pitanje o posljedicama primjene novih propisa.

Između novih zakonskih propisa osobitu pozornost privlači »Zakon o osiguranju plaćanja između korisnika društvenih sredstava«. Njegove odredbe danas su već dovoljno poznate, ali je vrlo teško ocijeniti sve njihove posljedice što će se odražavati na privrednu aktivnost pojedinih organizacija i grana (izravno i neizravno), često puta i multiplicirane. Pritom će posljedice biti teže ili lakše — zavisno o zatečenom financijskom

stanju u trenutku realizacije odredbi i o uvjetima poslovanja.

Upravo je cilj ovog članka da na temelju raspoloživih i analiziranih podataka upozori pravovremeno na financijski položaj drvne industrije i negativne posljedice odredbi o osiguranju plaćanja.

OBVEZA OSIGURANJA PLAĆANJA

Problem koji se, naizgled, odjednom pojavio obvezatnim osiguranjem plaćanja u stvari je trajan i opće poznat, samo što je na radikalnan način istaknut. To je problem financijske nestabilnosti i nelikvidnosti, povezan s trajnom inflacijom.

Obvezatnost primjene novih instrumenata osiguranja plaćanja treba promatrati kroz njihov temeljni cilj, a to je uklanjanje prepreka što ometaju funkcioniranje drugih instrumenata ekonomske politike u realizaciji politike stabilizacije. Instrumenti plaćanja nisu, naime, sami sebi cilj. Ako se shvati ta činjenica, lakše će se uočiti posljedice što će drvna industrija trpjeti uvođenjem instrumenata plaćanja.

S ekonomskog stajališta, vrlo je interesantno da u nas istovremeno postoji inflacija i nelikvidnost. Njihova trajna zajednička pojava i prisut-

nost ne mogu se objasniti ekonomskom teorijom ako se ne uzmu u obzir okolnosti što su karakteristične samo za nas. To je u prvom redu do sada niska razina osobne odgovornosti i etatizacija rizika. S druge strane, nagrizanje supstancije organizacija udruženog rada dovelo je do neopravdano predimenzionirane opće i osobne potrošnje, te sve većeg zaduživanja privrede (i drvne industrije) u izvanprivrednih čimbenika i međuzaduživanje. Dok je zaduživanje u izvanprivredi uglavnom moglo biti pod kontrolom, pojava međuzaduživanja je, zbog dosadašnje nerazvijenosti instrumenata plaćanja i niske razine odgovornosti u financijskom poslovanju, izbjegla kontroli društva.

Privreda (i drvna industrija) je, zbog nedostatka novca u cilju održanja i širenja privredne aktivnosti, prihvatila novi monetarni medij — međuzaduživanje, kojim je obilno nadomjestila nedostatak novca. Na taj način, umjesto R — N — R, došlo je do slijedećeg:

N — R — Nedostatak novca — Z (zaduženje) — R.

Kupoprodaja roba putem međuzaduženja stvara spiralu nelikvidnosti, ali omogućuje privrednu aktivnost ne samo OUR-ima s nagriženom supstancijom, nego čak i onim što imaju i utvrđen nominalan gubitak. Tako se, pored »klasične« nelikvidnosti, u nas javlja preobilje likvidnosti, tim više što međuzaduživanje nije ničim ograničeno. Propisani otpis potraživanja od kupaca nije utjecao na privrednu aktivnost. Međuzaduživanje, kao novo monetarno sredstvo, ničim ograničeno, stimuliralo je, međutim, inflaciju, jer nije stvoreno iz novčane štednje, a njim se koristilo i za ulaganje u osnovna i obrtna sredstva.

U takvim su uvjetima, mjere i instrumenti ekonomske politike, osobito monetarno-kreditne, neefikasni. Stoga novi instrumenti osiguravanja plaćanja imaju cilj isključiti »Z« iz kružnog toka R — N — R, te omogućiti drugim instrumentima efikasnost u provođenju stabilizacije. Međutim, istovremeno reguliranje međuzaduženja, suzdržljiva primarna emisija, ograničenost dugoročnog kreditnog potencijala poslovnih banaka i već postojeće teškoće privrede (i drvne industrije), uz znatnu opću potrošnju, dovest će do smanjenja privredne aktivnosti i pada osobne potrošnje, osobito robe s većom elastičnošću potražnje.

Sigurno da će one grane i OUR-i što ulaze u prijelazno razdoblje financijski stabilniji i likvidniji lakše i brže prijeći prvu fazu primjene propisa. Međutim, organizacije što nemaju usklađene obveze s potraživanjima, tj. čije su kratkoročne obveze veće od kratkoročnih potraživanja, imat će, zbog ukidanja »Z«, posljedice što mogu, prema odredbama Zakona, završiti sanacijom ili čak likvidacijom.

FINANCIJSKO STANJE DRVNE INDUSTRIJE

Nekoliko slijedećih podataka i pokazatelja želi upozoriti da je upravo drvna industrija grana koja se, pored prekomjernog i skupog korištenja redovnim kratkoročnim kreditima, znatno kori-

stila zaduživanjem u dobavljača kao izvorom financiranja robnih obrtnih sredstava.

Od početka 1974. godine do kraja rujna 1975. godine, porasli su gotovo svi oblici sredstava i izvora sredstava drvne industrije SRH. Među sredstvima ističe se porast:

— osnovnih sredstava	287 mln. dinara (18 0/0)
— plasmana	464 mln. dinara (128 0/0)
— zaliha	1311 mln. dinara (107 0/0)
— financijskih sredstava	513 mln. dinara (49 0/0)

a u izvorima sredstava porast:

— trajnih izvora	589 mln. dinara (37 0/0)
— dugor. i srednjor. kredita	161 mln. dinara (6 0/0)
— tekućih obveza	1866 mln. dinara (122 0/0)

Osobito izražajan porast zaliha i tekućih obveza potvrđuje da je u posljednje dvije godine došlo do narušavanja financijske ravnoteže, a time i do nelikvidnosti. Tri statična pokazatelja, tj. odnos sredstava i tekućih obveza, po svojoj dinamici ukazuju na nelikvidnost i tendenciju stalnog povećanja financijske nestabilnosti drvne industrije.

Pokazatelj	31. XII 1973	31. XII 1974	30. IX 1975
1. <u>Financijska sredstva</u>			
Tekuće obveze	= 0,67	0,56	0,44
Financijska sred. + got. proiz. + trgovačka roba			
2. <u>Tekuće obveze</u>	= 1,00	0,93	0,82
3. <u>Ukupna obrt. sredstva</u>			
Tekuće obveze	= 1,55	1,44	1,19

Prvi indikator utvrđuje da drvna industrija nema dovoljno financijskih sredstava (novčanih sredstava i kratkoročnih potraživanja) da podmiri niti polovinu tekućih obveza.

Pošto je tekući odnos neprekidno niži od 1 i stalno se smanjuje, dokazuje kroničnu nelikvidnost, koja permanentno raste. Drugi pokazatelj dokazuje da drvna industrija ne bi krajem 1974. i 1975. godine podmirila sve svoje tekuće obveze čak ako bi sve zalihe gotovih proizvoda, trgovačke robe i potraživanja pretvorila u novac. Uzrok nelikvidnosti drvne industrije jest neprekidan i sve veći nedostatak dugoročnih izvora za financiranje robnih obrtnih sredstava.

Nedostatak stalnih obrtnih sredstava

Datum	Manjak dugoročnih izvora	Kratkoročni krediti	Razlika
31. XII. 1973.	644	617	— 27
31. XII. 1974.	1.266	978	— 288
30. IX. 1975.	1.975	1.456	— 519

Manjak dugoročnih izvora obrtnih sredstava iznosi, dakle, krajem 1975. godine blizu 200 mlrd. starih dinara. On je postojao čak i krajem 1973. godine, koja je po postignutim poslovnim rezultatima grane bila izrazito uspješna. Problem je tim teži što se nedostatak ne može pokriti niti korištenim kratkoročnim kreditima.

NOVČANI TOKOVI DRVNE INDUSTRIJE

Nedostatak trajnih izvora za financiranje obrtnih sredstava osobito je naglašen u 1975. godini, pa će se analizom prihoda i rashoda, te priliva i odliva, pokušati objasniti uzroci porasta nelikvidnosti grane u 1975. godini.

Fakturirani eksterni prihodi:	4.830
Novčani troškovi u fakturiranim eksternim приходима (rashodi):	4.513
— materijal i usluge (eksterni)	3.027
— ugovorne obveze	209
— zakonske obveze	171
— osobni dohoci	1.106
Razlika	+ 317

Razlika prihoda i novčanih rashoda u iznosu od 317 mln. dinara preniska je da ublaži nesrazmjere priliva i odliva novca. Neto novčani tok bi u ovom slučaju bio prenizak čak da je vrijednost zaliha stalna i da su svi prihodi i rashodi naplaćeni, odnosno isplaćeni, jer ne pokriva novčane izdatke za otplatu dugoročnih kredita i porast plasmana.

Za bolje shvaćanje nedovoljnog neto novčanog toka, valja iznijeti da bi on, u »normalnim« uvjetima plaćanja i uz sklad obujma proizvodnje i prodaje, sudjelovao u fakturiranim eksternim приходима drvne industrije samo sa 6,5%, u oblasti industrije SRH s 19,5%, a u šumarstvu SRH 31,5%. Razumljivo je da je zato sposobnost osiguranja plaćanja najniža upravo u drvnoj industriji.

Na nisku vrijednost razlike prihoda i novčanih troškova utjecao je, s jedne strane, pad prodajnih cijena proizvoda, a, s druge strane, porast troškova, osobito osnovnih materijala i usluga, te porast ugovornih i zakonskih obveza. To su posljedice položaja drvne industrije u primarnoj i sekundarnoj raspodjeli narodnog dohotka.

Međutim, financijski položaj grane se pogoršava uzme li se u obzir porast zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje, odnosno ukalkulirane nenovčane troškove devetomjesečnog razdoblja što su odloženi u vrijednosti zaliha.

Iznos nenovčanih troškova, što su nastali proizvodnjom za zalihe, iznosi 454 milijuna dinara. Razlog tome je smanjen obujam prodaje, odnosno nesrazmjernost proizvodnje i prodaje, a posljedica je poremećaja na tržištu drva i drvno-industrijskih proizvoda.

Uzme li se u obzir porast zaliha materijala i trgovačke robe za 23 mln. dinara, što je u drvnoj industriji fakturirano, proizlazi da se fakturiranim приходима ne mogu u istom razdoblju pokriti preuzete tekuće obveze za nabavljeni mate-

rijal i usluge, te osobne dohotke i ugovorne i zakonske obveze. Budući da se osobni dohoci, zakonske i ugovorne obveze uglavnom moraju podmiriti u redovnim rokovima, prolongirale su se obveze dobavljačima i povećali kratkoročni krediti.

Pored toga, kupci su povećali svoj dug drvnoj industriji za 152 mln. dinara, pa je priliv novca na temelju fakturiranih prihoda iznosio 4.678 mln. dinara. Drvna industrija je povećala svoje obveze dobavljačima¹ za 166 mln. dinara, pa je ukupan odliv novca za obveze iz tekućeg poslovanja iznosio 4.823 mln. dinara.

Analizirajući dalje novčane tokove u 1975. godini, utvrđuje se da je višak odliva novca za plaćanje materijala, usluga, ugovornih i zakonskih obveza nad prilivom novca od naplaćenih prihoda u iznosu od 146 mln. dinara podmiren prilivom novca iz porasta kredita. Znači da priliv novca od naplaćenih prihoda nije korišten za ostale izdatke. Svi izdaci za neto porast vrijednosti plasmana, osnovnih sredstava i vraćanja posuđenih neposlovnih sredstava u ukupnom iznosu od 420 mln. dinara podmireni su primicima iz neto porasta:

— dugoročnih i srednjoročnih kredita	86 mln. dinara
— kratkoročnih kredita	332 mln. dinara

Drvna industrija u uvjetima primjene novih instrumenata neće moći održati ni već smanjenu poslovnu aktivnost bez daljnjeg porasta kredita, čak i u slučaju potpunog obustavljanja ulaganja u osnovna sredstva. Dapače, zbog naglašene tendencije pada financijske stabilnosti i porasta nelikvidnosti, u prijelaznom razdoblju mogu se očekivati i veći problemi u financiranju, jer se uvjeti poslovanja pogoršavaju.

POTREBE I PREDNOST PREVENTIVNIH MJERA EKONOMSKE POLITIKE

Na temelju navedenih konstatacija i prognoza, mogu se u prvoj fazi, tj. prijelaznom razdoblju, zbog poremećaja u postojećim novčanim tokovima, očekivati i poremećaji u robnim tokovima privrede, a to znači smanjenje privredne aktivnosti. Drvna industrija mora na to biti spremna. Čak da se određenim mjerama ekonomske politike stimulira proizvodnja, drvna industrija, zbog svoje proizvodne i tržišne neelastičnosti, mora računati na smanjeni obujam prodaje, a time i proizvodnje.

Zbog karakteristika drvne industrije da za poslužava oko 37.000 radnika, da je radno intenzivna i relativno važna, osobito u manje razvijenim područjima Republike, pokazat će se uskoro

¹ Vrijeme obrtanja kupaca poraslo je od 59 u 1974. na 71 dan u 1975. godini. Iz toga se može zaključiti da i vjerovnici drvne industrije imaju sve veće poteškoće u financijskom poslovanju. Istovremeno je vrijeme obrtanja dobavljača drvne industrije iznosilo 90 dana. Razlika u vremenu obrtanja kupaca i dobavljača potvrđuje predviđanje da će likvidnost drvne industrije i dalje padati, jer u postojećim potraživanjima od kupaca ima manji postotak dospjelih faktora od postotka dospjelih obveza u ukupnim obvezama dobavljačima.

potreba saniranja ove grane, odnosno većine njenih organizacija, barem zbog zaštite postojeće egzistencijske razine zaposlenih. Stoga bi preventivne mjere vjerojatno više pomogle nego kasnije saniranje, a smanjile bi se i negativne posljedice, što bi drvna industrija mogla izazvati u robno-novčanim tokovima privrede.

Drvena industrija trenutno, zbog svoje niskoakumulativnosti¹, vrlo malo može sama utjecati na ublažavanje svojih financijskih teškoća.

Vjerojatno da će se ipak u organizacijama u poslovno-političkom odlučivanju, barem u ovoj godini, dati prednost povećanju likvidnosti na uštrb rentabilnosti.

I mjerama ekonomske politike Federacije i Republike trebalo bi utjecati na porast unutarnje likvidnosti, a time i likvidnosti drvne industrije. Neke od mjera što je Izvršno vijeće Sabora donijelo »Operativnim programom mjera i akcija za ostvarivanje društveno-ekonomskog razvoja SR Hrvatske u 1976. godini« idu u prilog povećanja likvidnosti drvne industrije.

Među mjerama ekonomske politike trebalo bi dati prednost onima koje brže i više stimuliraju potrošnju i privrednu aktivnost drvne industrije². Na taj bi se način, pored likvidnosti, utjecalo i na porast ekonomičnosti i dohotka, a izvršila bi se objektivnija diferencijacija poslovno sposobnih organizacija drvne industrije.

Najveći dio dosadašnjih potraživanja i obveza zamijenit će mjenice. Međutim, zbog većih obveza od potraživanja i nesklada u rokovima dospjeća potraživanja i obveza, ovaj surogat novca što ima svojstvo kredita neće biti dovoljan za uspostavljanje ni trenutačne ni trajne financijske ravnoteže. Pored toga, zbog visokih zaliha proizvoda i nastojanja da ih realizira, drvna industrija će morati prihvaćati mjenice uglavnom s duljom valutom, a zbog monopolnog položaja svojih dobavljača bit će prisiljena davati mjenice s ranijim dospjećem.

Stoga bi mjerama monetarno-kreditne politike trebalo utjecati na porast likvidnosti drvne industrije, vodeći računa da se ne financiraju zalihe nego stimulira potrošnja. Financiranje ulaganja u robna obrtna sredstva iz emisije ima, isto kao i pri ulaganju u osnovna sredstva, inflatorno djelovanje, a to se suprotstavlja općoj politici stabilizacije.

Dodatnim bi se novcem drvna industrija trebala izravno i neizravno koristiti povećanjem resekontnih i potrošačkih kredita, porast kojih ne bi trebao djelovati inflatorno, jer bi se odnosio na robu koju je tržište priznalo i koja je našla platno sposobnog kupca.

¹ Potrebno je upozoriti da će značajan porast amortizacije zbog revalorizacije osnovnih sredstava imati, bez obzira na troškovno-dohodne teškoće, pozitivne financijske (u užem smislu) posljedice. Naime, amortizacija je novčani trošak, tj. trošak što u određenom razdoblju ne treba biti vezan uz izdatak, te porast amortizacije u načelu povećava »cash flow« organizacije.

² Treba imati na umu da u današnjim prilikama smanjenje privredne aktivnosti ne djeluje deflatorno.

Međutim, poslovne bi banke trebale voditi elastičniju kreditnu politiku u pogledu širine asortimana drvno industrijskih proizvoda potrošnja kojih se kreditira. Kreditiranjem krajnje potrošnje ograničilo bi se vezanje kratkoročnih kredita u zalihama, a ubrzala cirkulacija novca.

Mjerama porezne politike također se može znatno utjecati na porast likvidnosti drvne industrije. Dapače, fiskalna politika je osobito efikasna na području reguliranja unutarnje potražnje i strukture te potražnje.

U razdoblju stagnacije i neiskorištenih kapaciteta drvne industrije, jedino se ekspanzivnim mjerama porezne politike može oživiti njena aktivnost. Pritom se misli osobito na finalnu proizvodnju čiji proizvodi imaju visoku elastičnost potražnje.

Iako bi smanjenje svih oblika oporezivanja znatno povećalo likvidnost drvne industrije, ipak bi se nižim stopama neizravnih poreza postigli i s privrednog stajališta korisniji efekti. Smanjenje neizravnih poreza, npr. poreza na promet, ima veći utjecaj na povećanje potrošnje i porast aktivnosti drvne industrije nego što imaju izravni porezi. Osim toga, znatno manji broj poreznih organa utjecao bi na brzinu odlučivanja i efekata. Ipak, ne smiju se zanemariti efekti što bi na likvidnost drvne industrije imala promjena u već kritiziranoj politici oporezivanja izravnim porezima ako bi se porezni tereti rasporedili ravnomjernije reprodukcijskoj sposobnosti pojedinih privrednih grana i grupacija.

Na likvidnost drvne industrije i stimuliranje njene aktivnosti trebao bi utjecati i vanjsko-trgovinski i devizni sustav, osobito sada kada se ponovo zapaža porast potražnje drvno-industrijskih proizvoda u inozemstvu. Pored interesa drvne industrije, stimuliranje izvoza utjecalo bi i na likvidnost privrede u cjelini.

Elastičnost vanjskotrgovinskog i deviznog sustava, koji su usko vezani s monetarno-kreditnim i fiskalnim, pružio bi šanse drvnjoj industriji da s manje teškoća primijeni nove propise o osiguranju plaćanja. Posebne efekte u stimuliranju izvoza učinile bi mjere na području: subvencija i premija, izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, smanjenja izravnih poreza, intervalutarnog tečaja i kreditiranja vanjskotrgovinskog poslovanja.

ZAKLJUČAK

Niz novih propisa, među kojima je i Zakon o osiguranju plaćanja, kojima je cilj reguliranje ponašanja privrednih subjekata u robno-novčanim odnosima i monetarna stabilnost, imaju apsolutno društveno opravdanje. Međutim, posljedice brojnih slabosti, osobito u stvaranju, raspodjeli i preraspodjeli dohotka, koje su godinama taložene, a izražene i u obliku financijske nestabilnosti, ne mogu se ukloniti u kratkom roku. Postojeća financijska nestabilnost, koja je značajna u drvnjoj industriji SR Hrvatske, može, uz primjenu inače strogih propisa o osiguranju plaćanja, pojačati usporavanje privredne aktivnosti. Stoga su potrebne i mjere ekonomske politike, što će

drvnoj industriji omogućiti, ne pružanje pomoći, nego povećanje obujma prodaje na domaćem i inozemnom tržištu.

Ne treba zaboraviti i na potrebu istovremenih zajedničkih i samostalnih mjera drvno-industrijskih organizacija udruženog rada, koje treba da, osobito na području organizacije proizvodnje i prometa te financiranja, uklanjaju vlastite slabosti.

Ovaj članak nije imao ambiciju ni mogućnost utvrđivanja objektivnih i subjektivnih uzroka ne-likvidnosti drvne industrije niti financijsku problematiku pojedinih djelatnosti unutar ove grane jer je za to potreban dulji i studiozniji rad. Želja je bila da se istaknu samo financijske teškoće u kojima drvna industrija posluje, te opasnost od teških ekonomskih posljedica koje bi ova grana i njeni poslovni partneri mogli imati obvezatnim osiguranjem plaćanja ukoliko se mjerama ekonomske politike uskoro ne stimulira porast njene aktivnosti.

DODATAK

Članak je pisan početkom ove godine — znači u vrijeme kad autor nije raspolagao podacima o stanju drvne industrije na kraju 1975. godine — te je ispitivanje financijskog položaja i zaključke temeljio na podacima devetomjesečnog razdoblja. Naknadna analiza izvršena prema bilanci stanja 31. prosinca 1975. potvrđuje, međutim, stanje, kretanje i zaključke navedene u članku.

Nedostatak trajnih obrtnih sredstava iznosi početkom 1976. godine 1.988 mln. dinara. Kako u isto vrijeme vrijednost robnih obrtnih sredstava iznosi 2.679 mln. dinara, to je samo 26% njihove vrijednosti financirano dugoročnim izvorima. Manjak trajnih sredstava nadoknađuje se kratkoročnim kreditima u iznosu 1.619 mln. dinara i ostalim tekućim obvezama od 369 mln. dinara. Nažalost, samo 305 mln. dinara kratkoročnih kredita čine krediti za pripremu robe za izvoz, dok je ostalih 1.314 mln. dinara odobreno za ostale namjene, uglavnom za osobne dohotke.

I ostali podaci i pokazatelji navedeni u članku odgovaraju financijskom stanju i likvidnosti drvne industrije na početku 1976. godine pa na taj način problematika navedena u članku ostaje aktualna i u vremenu njegova objavljivanja.

LITERATURA

1. Hanžeković, M.: Makroekonomski utjecaji na politiku likvidnosti poduzeća, — u knjizi: Politika likvidnosti poduzeća, Informator, Zagreb 1973.
2. Perišin, I.: Novac, kredit i bankarstvo u sistemu samoupravljanja, Informator, Zagreb 1975.
3. Savin, D.: Ekonomska politika i problemi likvidnosti u jugoslavenskoj privredi, Ekonomist br. 3—4/1972.
4. ***: Aktuelni problemi privrednih kretanja i ekonomske politike Jugoslavije 1975/1976. Savjetovanje ekonomista — Bled 1975, Ekonomist br. 4/1975.
5. ***: Završni računi radnih organizacija, SDK SRH.

PROIZVODIMO:

GATER PILE

— dvostruko ozubljene, obične, okovane, tvrdo kromirane

KRUŽNE PILE

— razne, iz krom-vanadium čelika, tvrdo kromirane

KRUŽNE PILE

— sa tvrdim metalom

PRIBOR

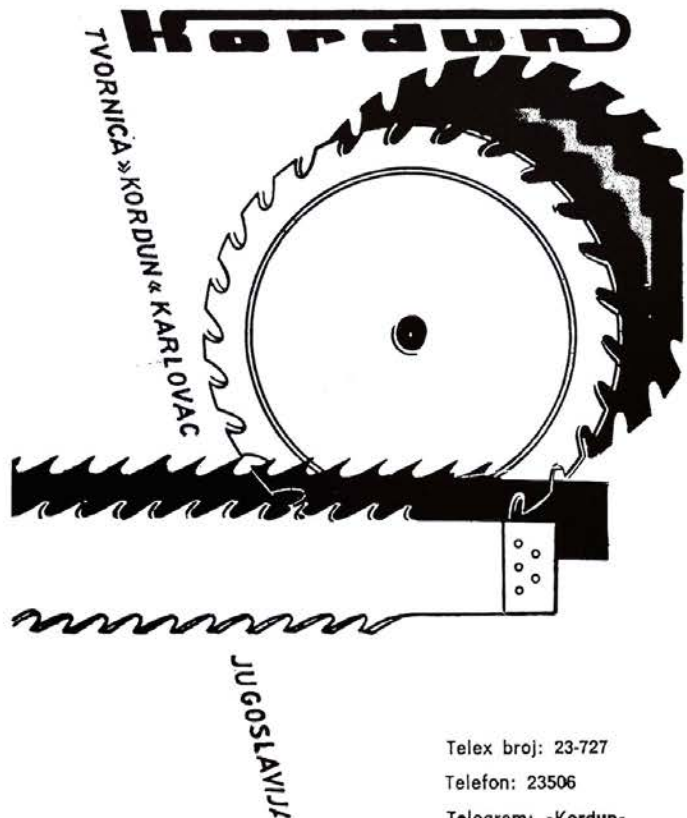
— napinjači i sl.

GLODALA

— svih vrsta i namjena za obradu drva sa pločicama iz tvrdog metala i brzorezanog čelika

RUČNE PILE

— razne

Telex broj: 23-727

Telefon: 23506

Telegram: «Kordun»